

PIRÓS LOROGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam 5836. sz.

Szombat, 1963. december 14.

4 oldal, 20 bani

MAI INTERJÚNK

Ahol a vonatokat irányítják

— Beszélgetés Iordănescu Petru elvtárral, a vasúti állomás főnökével —

Beköszöntött a tél. Már lehullott az első hó is. A téli előkészületek mindenütt megtörténtek, hogy zavartalanul folyják a termelőmunka a gyárakban és üzemekben. A vasúti állomás fontos munkahely, a vonatokat zavartalanul közlekedtetni kell az anyagok, áruk idejében és jó körülmények között történő szállítására. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban elbeszélgettünk Iordănescu Petru elvtárral, a vasúti állomás főnökével. Alább közöljük a kérdéseket és válaszokat.

— Milyen intézkedést tettek, hogy erős havazás esetén is biztosítsák a vonatok zavartalan közlekedését?

— Már meghonosodott az a szokás, hogy minden évben a tél beállta előtt a vasúti egységek vezetői előkészítő parancsnokságot alakítunk. Így történt ez idén is. Nehány héttel ezelőtt hat tagú parancsnokságot létesítettünk, amelybe bevontuk a vasúti főállomás főnökét, az L 8 főnökét, a CT 2 főnökét és másokat. Ennek a parancsnokságnak az a feladata, hogy erős havazás idején gyors intézkedéseket fogadjon a vonatok zavartalan közlekedésének biztosítása céljából. Mindenki tudja a pontos feladatát, valamennyien felelősek a különböző berendezések, felszerelések jó működéséért. Ezenkívül a parancsnokság gondoskodik arról, hogy elegendő ember álljon készenlétben a hó eltakarítására, a vonalak felszabadítására. Az elmúlt évek folyamán is megtörténtek az intézkedések és elmondhatom, hogy mindig biztosítottuk a vonatok zavartalan közlekedését. Meggyőződésem, hogy idén sem lesz fennakadás ez irányban.

— Miként történik a vonatok irányítása?

— Az utóbbi két évben ez automatikusan nagy pontossággal történik. Olyan berendezést kapunk, amelynek segítségével automatikusan váltjuk a vonalakat. Elmondhatom: amióta ezzel a készülékkel dolgozunk, egyetlen ízben sem történt meg, hogy egy-egy szerelvény más vonalra jusson be, mint a jelzett. De a berendezés előnye nemcsak ebben rejlik. A központi kapcsolórendszer apró lámpácskák gyűlése, amelyek mutatják az állomásra befutó, vagy az állomásról távozó vonatokat. Így a készülékkel dolgozók mindig pontosan tudják, hogy melyik vonal szabad. Elmondhatom még: erős fagy idején az automata berendezés segítségével könnyen váltjuk a vonalakat. Készenlétben van a nagy havazás idején állandóan tisztítani kell a vonalakat. De amint fentebb említettem, erről gondoskodik a hat tagból álló parancsnokság.

— Hogyan gondoskodik az áruk elraktározásáról?

— Nálunk ez nem jelent különösebb gondot. Megfelelő raktárhelyiséggel rendelkezünk, ahova a vonatokról érkezett árukat helyez-

zük el. Nem kell félnünk attól, hogy bizonyos élelmiszerek elromlanak, mert egy-két napon belül elszállítják azokat.

Amint a fenti beszélgetésből kitűnik, a vasúti állomáson is idejében megtették a szükséges intézkedéseket a téli előkészületekkel. A vasúti állomás munkaközösségének legfontosabb feladata a vonatok zavartalan közlekedésének biztosítása. S amint Iordănescu Petru elvtárs mondotta, ez irányban idén sem lesz fennakadás.

Bemutatta megbízólevelét az Egyesült Arab Köztársaság nagykövete

Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Román Népköztársaság Államtanácsának elnöke december 13-án az Államtanácsnál fogadta Mohamed Fahmy Hamadot, az Egyesült Arab Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott bukaresti nagykövét, aki bemutatta megbízólevelét.

Mohamed Fahmy Hamad, az EAK rendkívüli és meghatalmazott nagykövete beszédet mondott, amelyre Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Román NK Államtanácsának elnöke válaszolt.

A CT. 5. vasúti műhely matricája Muresan Ioan. Kiváló szakember, aki sok évi gyakorlatával minőségi munkát végez. Mondhatnánk azt is, hogy a matricálók közül példaként említhető, ugyanakkor újító is, olyan ember, aki szívesen kutat újabb, jobb műszaki megoldások után.

Ezután Gheorghe Gheorghiu-Dej, a Román NK Államtanácsának elnöke és Mohamed Fahmy Hamad nagykövete szívesen elbeszélgettek.

A megbízólevelét ünnepélyes bemutatásánál és a beszélgetésen részt vett Grigore Geamănu, az Államtanács titkára és George Măvoescu helyettes ügyminiszter.

Az EAK nagyköveteinek kíséretében voltak a nagykövetség tagjai.

(Agerpres)

Új munkaszervezési módszer

A Szerszámgépgyár előkészítő részlegén nemrég új munkamódszert vezettek be. Célja az eddig mutat-

kozó holtidő kiküszöbölése, a gépek hatásfokának emelése.

Az új szervezési eljárás szerint minden gépre három hónappal előre tervezésű alkatesztet, a megmunkálási műveletet alapján. Ezalkalmmal tekintetbe veszik a gépek teljesítőképességét, az illető dolgozó szakképzettségét és a megmunkálási művelet sürgősségét. Ugyanakkor kis kartonlapokon nyilvántartják a megmunkálási határértékeket. Így igen könnyen ellenőrizhetik technológusaink a műszaki folyamat minden fázisát.

Az új szervezési módszer tehát zökkenőmentes előrehaladást biztosít a technológiai folyamat számára. A szinte percnyi pontossággal történő tervezés lehetővé teszi a dolgozóknak, hogy a műveletet elvégzésére előre elkészítsék a szükséges szerszámokat, készülékeket, átvizsgálják azokat, hogy így, amikor hozzájuk kerülnek az illető munkadarabok, lássanak hozzá a munkához. Ezzel párhuzamosan a mesterek is ellenőrizhetik egy-egy alkateszt sorát és az alkatesztet, ahol arra a legnagyobb szükség van.

Herling Gyula levelező

Tervelőirányzatot felül

Olajbányászaink mintegy 100 szondát furtak tervelőirányzatot felül az ország különböző részében.

A terv teljesítésével egyidejűleg jelentős megtakarításokat értek el a fúrási költségek csökkentésével. Tevékenységüket a fejtett munkamódszerek széleskörű alkalmazása jellemzi. A nagy termelékenységű turbinázások korszerű módszere elterjedt az összes kőolajvöldeken. A 11 hónap alatt végzett mélyfúrások összességének 55,6 százalékát ezzel az eljárással hajtották végre. Ezáltal a múlt évhez képest 6,4 százalékkal nőtt a munkasebesség.

(Agerpres)

NAGYJAVÍTÁS

A Nagylak köves út mellett modern vonalú épület húzódik meg szerényen nagy ablakokkal. Ebben a főépület mellett épületben traktorok állnak némán. Furcsa ez, hiszen megszoktuk már, hogy zugasuktól zsong a táj.

Az udvaron is néma mozdulatlanságban sorakoznak a gépek. Gondosan rakták ide őket jól beolajozva, nehogy megrozsdásodjanak. Minden mozdulatlan, csak a fehér épület ajtaja möl szűrődik ki kalapács kopogás, olykor motorzavag. A csillagboronák láttára a tavaság jut eszünkbe. Ott sorakoznak a műhelyben s a kék munkaruhás emberek egy-egy alkateszt „gyógytanak”. Olyan ez mint egy kórház, ahová a beteget beviszik, majd egészenesen a csaga lábán jön ki.

A kalapácsok csengése, a szerszámok zúmmogása a jövő tavaszt várásról élénk valami kü-

lönös erővel. A nagylaki állami gazdaság földjein látni véljük azt a 32 korszerű hazai gyártmányú erőgépet, melyek itt valósággal új életet kapnak, megfiatalodtak és fáradhatatlanul vontatják a kijavított vetőgépeket.

A nagylaki állami gazdaság gépjármű műhelyében az esztendővel együtt Varga János áll, éppen egy alkateszt munkát meg: „megfiatalítja”. Tarbai András műhelyfőnöke a műszerekkel ellátott asztalon a motor porlasztóját javítja, ellenőrzi, hogy megfelelőképpen működik-e.

Kimák Mihály, Krajncs György, a 2-es és 3-as számú brigád karbantartói éppen egy csillagboronát vizsgálnak át. Semmi sem kerül el figyelmüket. Itt találjuk meg Mihály Mihályt, Plausici Petrut, Kellő Andrást, akik kommunizmushoz méltóan végzik feladatukat.

Nehézségek is felmerülnek. Egy-egy alkateszt hiányzik. De a lelkes kis kollektíva nem jön zavarba. A régi alkatesztet kijavítják. Ezáltal már eddig több, mint 10.000 lej értékű megtakarítást eszközöltek. Így hozzájárultak a javítások ünköltségi mutatójának csökkentéséhez. A munkások lelkesen dolgoznak

Levelezőink írják

Helytállás

A Készruhágyár munkaközössége minden igyekezetével a termelési terv határidő előtti teljesítésére törekszik. Ebben jelentős szerepet játszik a mesterek és a technikusok. Szem előtt tartják minden részlegen a munka helyes megszervezését, ismerik a részlegeken a munkások szakmai képzettségét. Így aztán sikerül úgy megszervezni a munkát, hogy az zökkenőmentesen haladjon. Ezt bizonyítják egyébként a novemberi eredmények

is. Az alapszervezet irányításával kimagasló sikereket értünk el a termelési terv 1897 darab különböző terméket gyártottunk tervén felül. Odaadó munkájáért dícséretet érdemelt Savoiu Elena, a 5-ös részleg vezetője, aki fáradságot nem ismerve jár elől a munkafegyverem terén még akad tennivaló ebben a csoportban is. Előfordul, hogy késnek egyesek, mások viszont hosszúra nyújtják a munkaszüneteket s így értékes percek vesznek el a termelőmunkából. Szép Dezső hozzászólásában megemlítette a szellőztető berendezések felszerelésének szükségességét.

(Gombos Flórián)

Szakszervezeti csoportgyűlés

Nemrég tartották meg a Készruhágyár 2-es részlegének 1-es választásában a szakszervezeti csoport választógyűlését. A beszámoló kiemelte a csoport tagjainak arra irányuló törekvését, hogy maradéktalanul teljesítsék a rájuk háruló termelési feladatokat, tükrözték a szocialista versenyben való részvételüket. A feladatok teljesítéséből különösen Szűcs Erzsébet, Szép Dezső, Kerekes János tündek ki. Kerekes elvtársat megdicsérték, mivel kulturális teendőit példásan látta el, 20 munkatársát siker-

rült bevonnia a művelődési tevékenységbe. Szóba került a társadalmi biztosítási részter munkája is. Itt főként azt dícsérték, hogy a betegetek felkeresik. Kintül a beszámolóban az is, hogy a munkafegyverem terén még akad tennivaló ebben a csoportban is. Előfordul, hogy késnek egyesek, mások viszont hosszúra nyújtják a munkaszüneteket s így értékes percek vesznek el a termelőmunkából. Szép Dezső hozzászólásában megemlítette a szellőztető berendezések felszerelésének szükségességét.

(Gombos Flórián)

A pernyárai nöbizottság tevékenységéről

A pernyárai B-csoport nöbizottságának tagjai nemrég elemezték saját házunkatját rendbe tenni, de valamennyi kerületi lakost mozgósítottak a tisztasági mozgalomban való részvételre. Az ősszel a Nagykörházban segítettünk a borsalma kompót eltevésében. Az ortopédia a fehérnemű varrás és javítására 1200 önkéntes munkaórát fordítottunk. Novemberben csaknem 12 mázsa ócskvasat adtuk át. Gondoltunk az asztorok művelésére is, így eljárnak az olvaszokörökbe, ahol olvasmányaink során bevezetjük ismereteket gyűjtjük.

versenybe. Igyekeztünk nemcsak saját házunkatját rendbe tenni, de valamennyi kerületi lakost mozgósítottak a tisztasági mozgalomban való részvételre. Az ősszel a Nagykörházban segítettünk a borsalma kompót eltevésében. Az ortopédia a fehérnemű varrás és javítására 1200 önkéntes munkaórát fordítottunk. Novemberben csaknem 12 mázsa ócskvasat adtuk át. Gondoltunk az asztorok művelésére is, így eljárnak az olvaszokörökbe, ahol olvasmányaink során bevezetjük ismereteket gyűjtjük.

(Csabai Mária)

Legújabb hírek jelentések események

Az Oktatásiügyi Minisztériumtól

Az általános iskolák (nappali és pedagógiai tanfolyamok) téli szünetje szombaton, december 21-én kezdődik az utolsó tanóra után és 1964. január 9-ig bezárólag tart.

December 19 és 21 között zárják az első negyedévet és előkészítik a tanulók pihenését és szórakoztatását célzó akciókat.

A műszaki szakiskolákban és a mesterképző műszaki iskolákban a fenti időpontban kezdődik a vakáció és 1964. január 9-én este ér véget.

(Agerpres)

Versenyre készülnek

A Vagongyár amatőr művészei, a többi között a színjátszók is. Az I. L. Caragiale bienállis verseny alkalmával Vasile Varganici, az aradi Allami Színház művészeinek irányításával Dan Terchila: Marele Iluvil is aduna apele című színmű bemutatására készülnek.

A Vagongyár amatőr színészei minden szabad idejüket felhasználják arra, hogy alaposan felkészüljenek az előadásra.

Az antikváriumban

Tömött sorban rakott könyvek vonzzák a böngészőket az antikvárius üzletben. A gyermekirodalom, a szépirodalom, a különböző műszaki, általában a legkülönbözőbb területekről való könyvek is megtalálhatók itt, gyakran egy-egy ritkaság is.

Az egyik polcon Zola sorozat látható. Frissen érkezett egy 30 kötetből álló teljes Mikszáth sorozat is. Tolsztoj kötetek sorakoznak kicsit arább. Mindezek magyar nyelven találhatók meg. Most érkezett Calinescu Scrinul Negru című kötete. Cezar Petrescu Pif-Paf-Puf. kedves kis könyve percekkel előbb talált gazdára. De találhatók itt német nyelvű könyv is. Például egy Oscar Wilde sorozat.

Leesett az első tartósabbnak ígérkező hó

Csütörtökön a déli órákban, apró, de sűrű pelyhekben hullani kezdett a hó. A fehér takaró rövidesen beborította az egész várost. Dehátan már centiméterrel is vastagabb réteg fedte a járdákat, utatokat az apróságok osztalán öröme. Szaporán előkerültek a dírók és a csendesebb, kevésbé forgalmas utcákban már megkezdődött a vidám szánkózás.

A kiscímek barsány kacagással buzdítják a dírókat, gyurták a hólabdákat.

A felnőttek meg sok helyütt seprűt ragadtak, hogy eltakarítsák a gyalogutakra lerakódott havat. Sok helyütt, mondottuk, de nem mindenütt. A Köztársaság útján például, a Cloșca utcától a Munkási Mihály utcáig terjedő utasakozón, csupán egyetlen helyen tapasztaltunk megfelelő gondoskodást a hóeltakarítás iránt. Mégpedig a Crisan utca sarkán, a toronyblokkok szemközti levő épületnél, ahol szorgalmas kezük sőt bintettek a gyalogjáróra, a bókárok lerakódását, megszárítását elkerüld.

Ezen a helyen könnyű lesz majd eltakarítani a járókélok lépteiért péppé dagasztott hóréteget. A legtöbb helyen azonban már az első órák folyamán kemény bukolatú vált a leesett hó, ami aztán a későbbi és az éjszakai órákban még jobban megszilárdult. Ennek eltakarítása már komolyabb gondot okoz a házfelügyelők, a lakóbizottságok számára.

A Cloșca utcában, a 2-es számú épület előtt — itt székel az ILLA házkezelőség — már szaporán seprők a járdát. De más épületek előtt is megkezdődött a gyalogutak tisztítása. Ezt tapasztaltuk a Cloșca utca 13-as számú épülete előtt, amely a Liebknecht utcára is kiterjed, a Liebknecht utca 10. számú hákában már megkezdődött a vidám szánkózás.

Sajnos a legtöbb helyen nem gondoskodtak idejében a fontos munkák elvégzéséről és így a hóréteg megvastagodott. Másnap aztán megkezdődött a csuszka. Pedig a hóeltakarítás olyan feladat, amelyet baladékalum el kell végezni mindenütt! A házfelügyelők, a lakóbizottságok ne balasztgassák egyik napról a másikra a teendőket.

Üzemeink, vállalatunk, intézményeink vezetőinek szintén mielőbb gondoskodnia kell a járdák rendszeres takarításáról.

Mind nagyobb feladat elé állítja az egyre morozusabbá váló tél a Városi Közfürdők munkaközösségét is. Az ő feladatuk a zavartalan közlekedés biztosítása. Ezért kell körültekintően megszervezniük megmunkát, a tél elején, az utestek, rendes vágyának és megállók rendszeres takarítását, a felgyülemlett hó eltávolítását.

Az illetékes szervek feladata: felelősségre vonni mindazokat, akik mulasztást követnek el ebben a vonatkozásban.

Ha már most, az első tartósabbnak ígérkező hóréteg lebillásai követően gondos, jó munkát végzünk, nem állítanak különösebb feladatok elé bennünket ezután sem a tél viszontagságai. Kellő operatívulással maradéktalanul megteremtjük a zavartalan közlekedés feltételeit, biztonságossá tehetjük a forgalmat, megóvjuk a járókélok — valamennyiünk — testi épségét.

A jövő esztendei termelés biztosításáért

Egy jól összeállított műszaki-szervezési intézkedési terv jellegzetessége az, hogy magába foglalja mindazokat az intézkedéseket, melyek belső erőforrások felhasználásával megvalósíthatók annak érdekében, hogy a termelési növekedjék, az önköltségi ár csökkenjen s a termelés minősége szüntelenül tökéletesedjen. Biztosítja a kelő munkafeltételeket s azt, hogy az adott körülmények között a tervet a legnagyobb mértékben megvalósíthatassuk. Egy ilyen terv sikere feltétlenül megköveteli, hogy összeállításakor lehetőleg

mind több dolgozót vonjunk be a részletek megbeszélésébe.

A Victoria órágyár munkaközösségének 1963-as évre szóló műszaki-szervezési intézkedési tervének ilyen kollektív munka eredménye

Magas termelékenység — kiváló minőség

volt. Még a tavalyi év őszén megtartott vállalati közgyűlésen a munkaközösség nagy részének részvétele mellett nyert végleges formát s így módon vált a szűk ségletek reális tükrévé. Ezek az in-

A gyakorlatba ültetett újítások gazdasági hatékonysága

Három és félmillió lej

Tegnap érkezett a hír szerkesztőségünk-höz, hogy a Vagongyár újító bizottságának nyilvántartásába bejegyezték az idei 746-ik újítást. Ez a szám is azt igazolja, hogy az üzemben a dolgozók jelentékeny hányada kapcsolódott be a műszaki haladást célzó újítomozgalom-

ba, amely nagymértékben elősegíti a vállalat termelésének és termelékenységének növekedését, az önköltségi ár csökkentését, a minőség javítását. Erdemes megemlíteni azt is, hogy az év első tíz hónapjának alkalmával az újítások gazdasági hatékonysága, előzetes számítások szerint,

meghaladja a 3 és fél millió lejt.

Mivel is zárhatók e rövid tájékoztatást

még többet, ha nem

azzal, hogy ide írtak

jüket a Vagongyár né-

hány kiváló, többször

os újítójának nevét,

Nagy Józsefet, Grada

Ivančićet, Boldan Va-

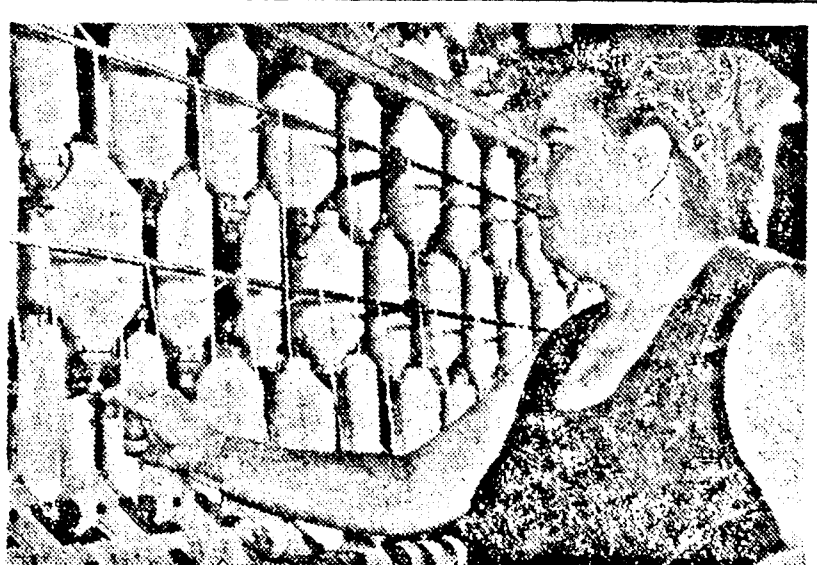
silecét, Brata Petruet,

Kohán Péteret, stb.

Bárd Oszkár mérnök

(Folytatása a 2. oldalon)

Az Arádeanca nem tartozik városunk nagyvállalati közté. Ennek ellenére az itt készített termékek már jó ideje az ország minden részébe eljutottak az itt dolgozó hírnevét. Szorgalmas, lelkiismeretességben itt sincs hiány. Erről tanuszkodik a többi között Gábor Béla párttag, szerszámkészítő kiváló teljesítménye is.

Allandóan győr figyelem, alapos szakutadás, gyors munka — ime azok a követelmények, amelyek elengedhetetlenül szükségesek egy fonógépek zavartalanul működéséhez. Tudja ezt Kádas Mária is. A December 30 gyár A-fonodájában brigádvezető. Teljesítménye 106 százalékos.

Corneliu Mănescu látogatása Ausztriában

— Ehéd a Román NK nagykövetségén —

BECS. St. Deju. az Agerpres tudósítója jelenti: Corneliu Mănescu, a Román NK külügyminisztere december 13-án látogatást tett a bécsi Eumig optikai művekben. A külügyminiszter a vállalat vezetői fogadták és körülvezették az üzemsarkokban. A Román NK külügyminisztere délelőtt a nagykövetségén ebédel, amelyen részt vettek: dr. Alfons Gorbach szövetségi kancellár, dr. Bruno Pittermann alkancellár, Franz Korinek, pénzügyminiszter, Franz Olah belügyminiszter, Ludwig Steiner külügyi államtitkár, Franz Jonas, Bécs polgármestere, dr. Paul Wetzler, Ausztria bukaresti nagykövete, és az osztrák politikai élet más személyiségei. Jelen volt Mircea Ocheana, a Román NK bécsi nagykövete. Az ebédnél pohárköszöntők hangzottak el.

Befejezte munkálatait az SzKP KB plenáris ülése

MOSZKVA. (Agerpres). Az SzKP KB plenáris ülésén december 13-án befejeződött a vita N. Sz. Hruscsov „A vegyipari gyors ütemű fejlesztése — a mezőgazdasági termelés és a nép jóléte növelésének alapvető feltétele” című jelentéséről. Vitarzó beszédet mondott N. Sz. Hruscsov. A plenáris ülés egyhangúlag tartározatot fogadott el, amely jóváhagyja a következő hét évre (1964-1970) szóló szovjet vegyipari fejlesztési programot.

A plenáris ülésen szervezési kérdéseket is megvitatottak. A plenáris ülés felmentette Vlagyimir Szcserbickijt az SzKP KB elnökségének pótlági tisztségéből és Pjotr Selezst megválasztotta az SzKP KB Elnökségének pótlagjává. Ezzel véget ért az SzKP KB plenáris ülése.

Ülést tartott a KGST szállításiügyi állandó bizottsága

BUDAPEST. (Agerpres). Budapestben megtartotta 14. ülését a KGST szállításiügyi állandó bizottsága. A munkálatakon részt vettek a Bolgár NK, a Csehszlovák SZK, a Lengyel NK, a Magyar NK, a Mongol NK, a Német DK, a Román NK és a Szovjetunió küldöttségei, valamint megfigyelők Kubából és a Szociális Országok Vasúti Szervezetének Bizottsága részéről.

A bizottság ajánlásokat fogadott el a KGST-tagállamok kommunista és munkáspártjai központi bizottságai első titkárainak és tagállamok kormányfőinek 1965. júliusi értekezletén hozott határozatok teljesítéséről. A bizottság jóváhagyta 1964. évi munkálatainak tématervét. Az ülés a barátság és az együttműködés légkörében folyt le.

A Biztonsági Tanács megvitatta Kenyát és Zanzibár felvételét az ENSZ-be

NEW YORK. (Agerpres). Dzsomo Kenyatta, Kenyá miniszterelnöke táviratban kérte a Biztonsági Tanács elnökét, hogy a tanács vizsgálja meg a független Kenyá ENSZ-felvételét. Kenyatta kifejezte kormánjának azt az elhatározását, hogy tiszteletben tartja az ENSZ-alapokmányában előírt kötelezettségeket. A Biztonsági Tanács hétfő délután külön ülésen vitatta meg Kenyát és Zanzibár ilyen irányú kérését. Várható, hogy a Biztonsági Tanács egyöntetűleg ajánlani fogja a két független állam felvételét az ENSZ-be. Ugyanaznap a Biztonsági Tanács ajánlását megvitatta és jóváhagyta a közgyűlés. Kenyával és Zanzibárral az ENSZ-nek 13 tagja lesz.

útan külön ülésen vitatta meg Kenyát és Zanzibár ilyen irányú kérését. Várható, hogy a Biztonsági Tanács egyöntetűleg ajánlani fogja a két független állam felvételét az ENSZ-be. Ugyanaznap a Biztonsági Tanács ajánlását megvitatta és jóváhagyta a közgyűlés. Kenyával és Zanzibárral az ENSZ-nek 13 tagja lesz.

Francia-nyugatnémet közlemény

BONN. (Agerpres). Honnan francia-nyugatnémet közleményt hoztak nyilvánosságra. A közlemény többek között rámutat, hogy megegyezés jött létre atommagkutatói munkálatok közös elvégzéséről és atomszakemberek cseréjéről.

útan külön ülésen vitatta meg Kenyát és Zanzibár ilyen irányú kérését. Várható, hogy a Biztonsági Tanács egyöntetűleg ajánlani fogja a két független állam felvételét az ENSZ-be. Ugyanaznap a Biztonsági Tanács ajánlását megvitatta és jóváhagyta a közgyűlés. Kenyával és Zanzibárral az ENSZ-nek 13 tagja lesz.

A brüsszeli tárgyalások

A Közös Piac tagállamainak a mezőgazdasági termékek árát egybehangoltan brüsszeli tárgyalások végén szakaszba lépték. Az év végéig ki kell dolgozni a mezőgazdasági Közös Piac megalakítására vonatkozó egyezmény főbb előírásait. Am a brüsszeli értekezlet munkálatai korántsem folytak le zökkenőmentesen. A Franciaország és a Szövetségi Németország között felmerült komoly ellentéteket egy helyi tárgyalások után sem sikerült kiküszöbölni.

A nyugatnémetek viszont kijelentették, hogy az 1963. december 31-én határidő csak akkor lehet betartandó, ha „a Közös Piac valamennyi tagállama számára meg-

le megegyezést létrehozni, a Közös Piac értekezletét hétfőig félbehagyják. A földművelésügyi miniszterek pedig hazautaztak újabb utasítások végett. A La Nation, a francia kormány félhívatós lapja az előlított helyzettől kommentálva azt írja, hogy „nincs kizárva a jelenlegi tárgyalások kudarcának lehetősége”.

N. Popescu, az Agerpres hirmagyarozója

Külpolitikai kommentár

felelő megoldást találnak a függőben maradt kérdésekben” (a nyugatnémet kormány közleményéből). Az NSZK attól teszi függővé a mezőgazdasági integrációra vonatkozó francia javaslatok elfogadását, hogy Franciaország tanúsított pozitív magatartást az amerikai javaslatok szemben, amely szerint a Közös Piac-országok és az USA közötti kereskedelmi cserek tárgyat képező áruk mintegy 90 százaléka általánosságban 50 százalékkal lesz állítanak a vámilletékeket. Ezt az amerikai javaslatot a jövő évi GATT értekezleten az úgynevezett „Kennedy-menet” során fogják megvitatni. A Szövetségi Németország támogatja az amerikai javaslatot, Franciaország viszont tulzottnak tartja a vámilletékek így nagyarányú lecsökkentését. Ettől eltekintve azonban Franciaország nem hajlandó összekapcsolni a mezőgazdasági Közös Piac megalakításának kérdését a GATT keretében utólag sorra kerülő tárgyalásokkal. Minthogy nem sikerült semmifé-

A PERINITA művészegyüttes befejezte vendégturnéját a Koreai NDK-ban. Az együttes nyolc előadást tartott Phenjén, Wonszan, Hamhung és Khamlin városokban. A nagy sikerű előadásokat 12.000 ember nézte meg. Számos újság méltató cikkeket közölt a román művészekről. Az együttes tagjai szabad idejükben megnézték előadásokat, el látogattak kulturális intézményekbe és üzemekbe, találkoztak művészekkel.

A FRANCIAORSZÁGI Vercors-hegységben csütörtök délután két

Dallasban folyik a vizsgálat a Kennedy elnök ellen elkövetett bűns merénylet és az elnök feltételezett gyilkosa, Oswald életét kioltó Jack Ruby ügyével kapcsolatban. Képpontok Ruby lábat (jobb oldalt) egy kihalás után.

Hajózási kérdésekről

Miniszeri értekezlet kezdődött Londonban

LONDON. (Agerpres). Londonban miniszeri értekezlet kezdődött 10 nyugateurópai ország hajózási kérdéseiről. Megvizsgálták a nyugat-európai hajótulajdonosok szövetségének két emlékiratát, amelyek bírálják az amerikai kormány megkülönböztető intézkedéseit.

Az első dokumentum felsorolja a Bonner Act új amerikai tengerhajózási törvény következményeit. A törvény lehetővé teszi az USA szövetségi tengeri bizottságának, hogy az ország kikötőiben horgonyt vető külföldi hajók tulajdonosaitól megköveteljen áruszállítástól származó jövedelmek beállítását. Az emlékirat szerint a törvény következményeként megszüntethetik a külföldi hajók amerikai forgalmát. Ez érintheti a Nyugat-Euró-

pából árut vásárló amerikai cégek érdekeit. A második emlékirat egyes kormányok megkülönböztetési gyakorlatát támadja, amely szerint az országukba importált, illetve onnan exportált árukat csak saját lobogó alatt futó hajók szállíthatják. Megfigyelők szerint ez az emlékirat is főként az USA-ra vonatkozik.

BÉRSZTRÁJK CHILEBEN

A Prensa Latina szerint 48 órá bérstrájkba lépett a chilei állami vállalatok 15.000 alkalmazottja. Ha a kormány nem teljesíti követeléseiket, vagy megtorló intézkedéseket hoz, akkor folytatják a sztrájkot, amely részben érinti a villamosműveket, a közlekedési vállalatokat stb. tevékenységét.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

A Szovjetunióban felbocsátották a KOZMOSZ-23-at, a Föld új mesterséges holdját

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: A Szovjetunióban 1964. december 13-án felbocsátották a Föld új mesterséges holdját: a Kozmosz 23-at. A műholdon tudományos készülékek vannak a TASZSZ által 1962. március 16-án bejelentett programnak megfelelő útkutatás folytatására.

A mesterséges hold elhelyezkedett pályáján. Paraméterei a következők: kezdeti keringési idő — 92,9

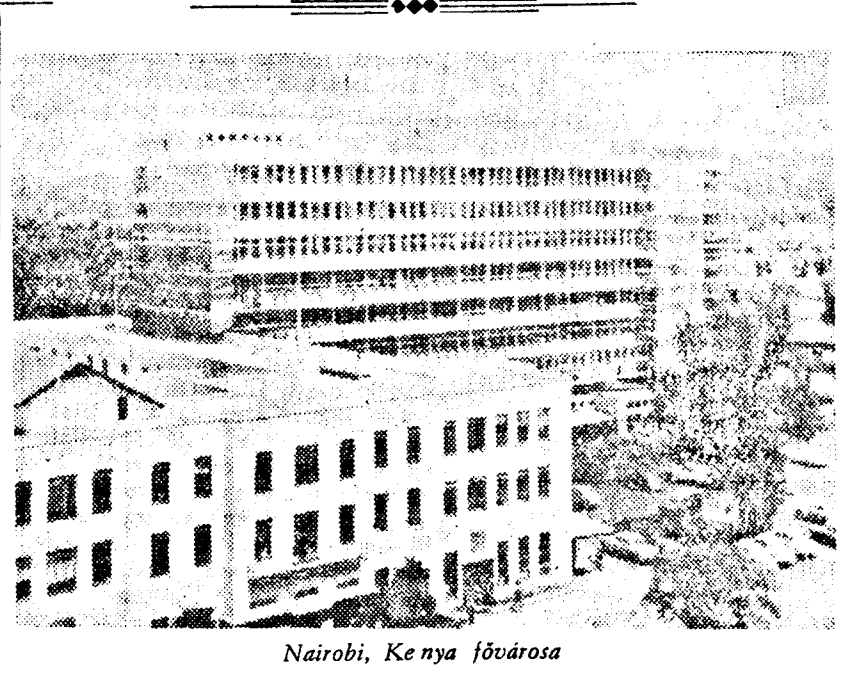
perc, legnagyobb földtávolság (apogeum) 613 km, legkisebb földtávolság (perigeum) 240 km, a pályasíknak az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge — 49 fok. A tudományos készülékeken kívül a műholdon 20.005 megahertz frekvencián működő rádióleadó van, rádiórendszer a pályaelmélet pontos mérésére, rádiotelemetrikus rendszer, amely a Földre továbbítja a berendezések és a tudományos ké-

szülékek működésére vonatkozó adatokat. A mesterséges holdon lévő berendezések normálisan működnek. A koordinációs számító központ feldolgozza a kapott adatokat.

KÉRNI FOGJÁK A VENEZUELA ELNÖKVÁLASZTÁS ÉRVÉNYESÍTÉSÉT

CARACAS. (Agerpres). Amint a France Presse közli, dr. Raul Ramos Gimenez, aki a Demokratikus Akciópárt szakadár csoportjának jelöltjeként vett részt a december 1-én megtartott venezuelai elnökválasztásokon, bejelentette, hogy partja kéri fogja a legfelső bíróságot a választás érvénytelenítését, mert a kormány megamisította az eredményeket.

A hírügynökség emlékeztet arra, hogy dr. Ramos Gimenez több más személyiséggel együtt 1961-ben hagyta el a Demokratikus Akciópártot, tiltakozásul Betancourt elnök politikai irányvonala ellen, amelyet a párt politikai elveivel ellentétesnek tartottak.

Nairobi, Kenya fővárosa

Francesco de Martinot választották az Olasz Szocialista Párt főtitkárává

ROMA. (Agerpres). Miután Pietro Nenni bejelentette, hogy lemond főtitkári tisztségéről, amelyet az új olasz kormány a legutóbbi kongresszus határozatainak következtében nem tölthet be, az Olasz Szocialista Párt Központi Bizottsága Rómában plenáris ülést tartott. A plénum Francesco de Martinot főtitkárhelyettesét választotta a megüresedett tisztségbe. A párt balszárnyának képviselői nem vettek részt Martino megválasztásában. Elhagyták a plenáris ülést, s ezt azzal indokolták, hogy Nenni hívei nem hajlandók megválni a szavazás alá bocsátott a javaslatukat, hogy hívják össze az Olasz Szocialista Párt kongresszusát. A baloldali szocialisták, akik az Olasz Szocialista Párt tagnak

mindegy 40 százalékát képviselik, azzal vádolták Nennit, hogy nem tartotta tiszteletben a legutóbbi kongresszus határozatainak következtében a szocialisták részvételére vonatkozólag a kereszténydemokraták által vezetett kormányban. A balszárny véleménye szerint a Nenni által elfogadott kormányprogram olyan politika követésére kötelezné a szocialistákat, amely elterelne attól az Olasz Szocialista Párt osztályjellegétől. Tullio Vecchetti, a balszárny vezetője a plenáris ülés elhagyása után adott nyilatkozatában sejteti engedte, hogy a parlamentben nem szavaz majd bizalmat a Moro kormánynak.

Nyugatnémet személyiségek felhívása a bonni kormányhoz

BONN. (Agerpres). Észak-Rajna-Westfalia tartomány lakossága különböző rétegeinek több mint 200 képviselője — köztük orvosok, jogászok, tanárok, szakszervezeti aktivisták, kereskedők és vállalatulajdonosok — felhívásban fordultak a bonni kormányhoz, hogy járuljon hozzá a nemzetközi feszültség enyhüléséhez. A DPA hírügynökség jelentése szerint a felhívás szerzői követelik, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormánya mozdítsa elő a NATO-országok és a Varsói Szerződésben részt vevő államok közötti megemlékeztető szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások pozitív megoldását, ismerje el a két német állam létezését, szüntesse meg Nyugat-Németország felfegyverzését.

Janet Jagan:

Brit Guayana népének fő követelése a függetlenség

HAVANNA. (Agerpres). Janet Jagan, a Brit Guayana-i Népi Haladó Párt elnöke kijelentette a Melya kubai folyóvár tudósítójának, hogy a Brit Guayana alkotmányával kapcsolatos londoni értekezlet után, amelyen nem tűntek ki az ország függetlenségének időpontját, a párt változtat harci módszerein. „Országunk megkezdte tiltakozó tüntetéseket rendezni” — mondotta Janet Jagan.

„Nem vagyunk kötelesek elfogadni Sandys angol gyarmatügyi miniszter feltételeit”. Az az állítás, miszerint országunkban „elnikai kérdések” léteznének, csupán arra szolgál, hogy széthúzási időzzen elő és leterítse a népet a függetlenségi harc útjáról.

Brit Guayana népének fő követelése a függetlenség — jelentette ki a Brit Guayana-i Népi Haladó Párt elnöke.

Szigorú költségvetési megszorításokat vezetnek be az USA-ban

A France Presse szerint az USA elnöke közölte a különböző minisztériumok magas rangú képviselőivel, hogy a szigorú költségvetési megszorítások időszerű követelések, felkérve őket, hogy apróképpen vizsgálják felül valamennyi kormánytervezet költségvetési tételét. Robert McNamara, az USA honvédelmi minisztere a takarékoskodik akcióval kapcsolatban csütörtökön bejelentette, hogy a következő három és fél éven 33 amerikai katonai támaszpontot megszüntetnek, köztük 30-at az USA területén. A DPA nyugatnémet hírügynökség ma-

gyarázata szerint a haditechnika jelenlegi fejlődési szakaszában e támaszpontokra nincs többé szükség. Ugyanakkor az Associated Press híradása szerint Johnson elnök beszélt a Pentagonban az USA honvédelmi minisztériumának legfőbb személyiségeivel. Az elnök kijelentette, hogy egyáltalán nem szándékszik lemondani arról az erőről, amelyet az utóbbi három évben értek el. Hangzottak továbbá, hogy kitaró erőfeszítéseket kell tenni a dél-vietnámi és karib-térségi úgynevezett „szubverzív akciók” ellen folytatott harcban.

Befejezte munkáját a Bolgár NK Népi Gyűlésének 5. ülésszaka

SZÓFIA. (Agerpres). A Bolgár NK Népi Gyűlésének 5. ülésszaka befejezte munkáját. A BTA tudósítása szerint elfogadták a népgazdasági tervre vonatkozó törvényt és az 1964. évi állami költségvetési törvényt.

A Népi Gyűlés határozatot fogadott el azzal a tájékoztató jelentéssel kapcsolatban, amelyet Borisz Velcevs, a Bolgár Kommunista Párt KB Politbizottságának tagja, a KB titkára, a Szovjetunióban nemrég látogatást tett bolgár parlamenti küldöttség vezetője terjesztett elő. Az ülésszakon számos törvényt fogadtak el, köztük a büntető Törvénykönyv egyes módosításait.

sel kapcsolatban, amelyet Borisz Velcevs, a Bolgár Kommunista Párt KB Politbizottságának tagja, a KB titkára, a Szovjetunióban nemrég látogatást tett bolgár parlamenti küldöttség vezetője terjesztett elő. Az ülésszakon számos törvényt fogadtak el, köztük a büntető Törvénykönyv egyes módosításait.

300 embert tartóztattak le az adeni hatóságok

Az adeni kolonialista hatóságok újabb megtorlásokat alkalmaznak az adeni repülőterén történt minapi incidenssel kapcsolatban, amelynek során 43 személy megsebesült, köztük az adeni angol főbiztos és más hivatalos személyiségek. Amint a Reuter jelenti, az inci-

dens után a Dél-arábiai Szövetségben kihirdették a rendkívüli állapotot. Beiktották az adeni szakszervezetek kongresszusának gyűlését. Felforgató tevékenység vádjával 300 embert letartóztattak, több mint 200 adeni lakost pedig Kámaran szigetére deportáltak.

Külföldi híradások

MARCO ANTONIO YOUNG SO-SA, a guatemalai fegyveres felkelők főparancsnoka az ország népéhez intézett felhívásában egyebek között rámutat, hogy a hazafiak a diktatúra megdöntéséért harcolnak. A felhívás kiemeli a guatemalai diktatúrás rendszer elleni hazafias küzdelem nagy arányait, és hangsúlyozza, hogy a felkelők olyan kormányt akarnak, amely tiszteletben tartja a nép jogait és szabadságát, s a demokrácia útján vezeti az országot.

földrendes volt. A France Presse közli, az Andok vidékén működő Geozikiai Intézet december 12-én este heves földrengést jelzett, amelynek epicentruma körülbelül 260 kilométerre volt Bogotától, Kolumbia fővárosától.

DECEMBER 12-én Stuttgartban 79 éves korában elhunyt Theodor Heuss professor, a Német Szövetségi Köztársaság első elnöke. Theodor Heuss 1949 és 1959 között volt Nyugat-Németország elnöke.

AZ USA atomenergiaügyi bizottsága közölte, hogy december 12-én a nevadai kísérleti lőtéren újabb föld alatti nukleáris robbantást hajtottak végre. Ez volt a 103. ilyen kísérlet 1961. szeptember 15 óta.

WASHINGTONBAN csütörtökön megnyitott az Egyesült Államok szegény vidéki helyzetének tanulmányozására felkutatott országos bizottság ülésszaka. Az ülésszak napirendjén szerepelt az a jelentés, amelyet amerikai szociológusok két évig készítettek. A jelentés hangsúlyozza, hogy jelenleg 20 millió amerikai, vagyis a lakosság tíz százaléka nyomorban él és nem rendelkezik a létminimummal. E személyek többsége színes bőrű, fiatal és öreg. A jelentés hangsúlyozza, hogy az ország déli részén nagyobb az elszegényedés veszélye, mint északon.

JACOB JAVITS, New York állam republikánus szenátor alkotmánymódosító javaslatot terjesztett elő a szenátusban arról, hogy a kongresszus két háza együttesen válassza meg az Egyesült Államok alelnökét, ha ez a tisztség megüresedik. A módosító javaslat értelmében az együttes ülésen minden képviselő és szenátor egy-egy szavazattal rendelkezzen, s alelnökké a szenátus, a képviselőház vagy a kormány egyik tagját választanak meg. Az így megválasztott alelnök elődje mandátumának lejártáig maradna tisztségében.

AZ ISERE megyei törvényszék csak öt évre ítélte el Gilbert Martinet OAS-istá, aki Grenobli-ban meggyilkolt egy algériait és más bűntényeket követett el.

AZ USA országos úrhajózási és útkutatási igazgatósága bejelentette, hogy technikai akadályok miatt elhalasztották a Saturn-1 úrhajó

december 18-ra tervezett felbocsátását. Az úrhajót esetleg január végén indítják el útjára. A rakéta ellenőrzéskor repedéseket fedeztek fel az első lépcső fontos pneumatikus csatlózáiban.

AZ ENSZ-közügylés december 13-án egyhangúlag két határozatot fogadott el a közismert térség békes felhagyatásában való nemzetközi együttműködésről.

Mint ismeretes, a közgyűlés Politikai Bizottsága december 5-én egyhangúlag elfogadta a két határozatot, miután a Szovjetunió és az Egyesült Államok megegyezett a kérdésben.

PAK CSISZAN HI, Dél-Korea elnöke Csjo Du Szunt, egy dél-koreai lapulajdonos, a dél-koreai Vöröskereszt elnökét nevezte ki miniszterelnökké. Csjo Du Szun új kormányát kedden iktatják be.

IMMAR EGY HETE tart a szomáliai Rogers vállalat munkásai sztrájkja. A vállalat közlekedési helyeket lát fel a dél-somáliai Almadu város vidékén. A sztrájkot a súlyos munkafeltételek miatt mondták ki. A sztrájkolók tudárbért, balesetsegélyt és pihenőnapot követelnek.

AZ UNITED PRESS INTERNATIONAL tudósítása szerint az ENSZ csapatok és a kongói nemzeti hadsereg egységei az angol határ közelében bekerítették mintegy 2000 főtől katangai lázadó csapatot. A Csombe volt csendőrelből álló lázadó egységek ellen általános támadást készítenek elő, leszerelésük napok kérdése.

KÖZPONTI LOTTO
A központi lottó december 13-i húzásának nyertes számai:
29 20 64 47 28 61 72 10 21 61
Póthúzás: 10 45 41.

Minden-Onnan Erről-arról

A CSÁLAI VÁR

A város nyugati szélén, a csálai erdő kelles közepén néhány évszázaddal ezelőtt egy vár állott, amelynek emlékeit ma már csak a romok őrzik. Az okiratokban a XV. század közepén tesznek róla először említést. Nem ismerjük azonban sem építésének évét, sem pedig alapítóját. Csak az biztos, hogy nem a törökök építették, mint ahogy az a köztudatban elterjedt (tévésen ma is török várnak nevezik).

Az első hiteles adat 1486-ból származik, ez a csálai várat egy hűbéri uradalom erődjének központjaként említi. Az okirat arról is említést tesz, hogy a környező erdőből nagy területeket irtottak ki ezeken a helyeken jobbágyságvá alakították. Közülük többnek az elnevezésében megtalálhatjuk a Csála szót (például Belső- és Külsőcsála, Kis- és Nagycsála, stb.).

Értékes adatokat szolgáltat a várról egy 1880 körül készült helyszíni térkép, amelyből kitűnik, hogy a vár közepes nagyságú volt s magába foglalta egy toronyépületet is. Az egész egy körülből 40-50 méter hosszú úgynevezett palánkos erődítmény vette körül (gerendák és vesszőfonatok közé bedolgozott földtömeg), amelyhez kétféle, sőt egyes helyeken három védősánc járult.

A vár belső épülete körül és téglából készült, és anyagát meg a múlt század derekán Pernyáya városkerület építkezéseinek használták fel. A belső körülből pinche-lisjei azonban még a múlt század végén is építésben állottak. Ma

ezek helyén csak romhalmazt találunk.

Ismerjük meg városunk környékét

várnagy és alvárnagyok lakásai foglaltak helyet. A főépülethez több melléképület is tartozott, ahol mintegy 200 főnyi őrség és cselédség szálláshelyei sorakoztak.

Érdekes megemlíteni, hogy a vár belső épületeinek külön védelmet is biztosítottak. Képzett lövészek és úgynevezett szuroköntők őrködtek felettük éjjel-nappal. A romokban talált nagyobb méretű kőgolyó arra enged következtetni, hogy a csálai vár a XVI. század közepén már ágyúval is felszerelték.

Jelentősége is ebben az időben nőtt meg, amikor a törökellenes harcokból kivette részét. 1550-ben az okiratok, mint katonai szempontból jelentős várat említik meg a Maros völgyében. Ennek tudatában Habsburg Ferdinánd Erdély megvédelése ürügyén csapataival 1550-ben megszállta ezt a vidéket s a várat erőszakkal birtokba veszi, majd katonai szempontból megerősíti. De ez mit sem ér, mert rövid időre rá, 1551-ben a török hódítók kezére

kerül. Azonban ök sem örülhettek sokáig a zsákmánynak, mert az egy nagy dinom-dánom alkalmával harcoképtelenné vált őrségben egy erdélyi csapat rajtaütött. Létrákon megmászta a falakat s a várat visszafoglalták. De úgy látszik nem sok reményük lehetett a vár fenntartására a török tulerével szemben, éppen ezért nyomban felgyújtották.

Semmi adatunk sincsen arra vonatkozólag, hogy a várat később újraépítették volna, a krónika sem szól már többé erről a helyről, ami arra enged következtetni, hogy a XVI. század 50-es éveiben az elpusztult várral együtt a környező falvak is megsemmisültek. Úgy látszik, ezek sem éltek túl a viharos időket.

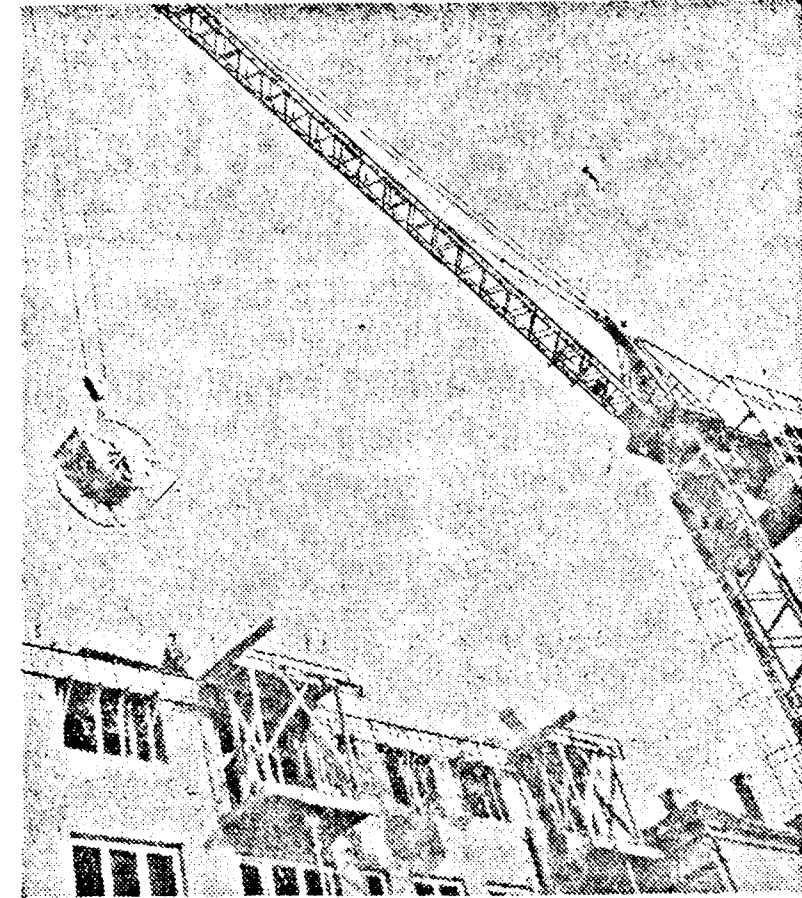
A csálai várnál még a múlt század végén, 1882-ben végeztek kutatásokat, hogy az idén több mint 20 font sterling kártérítést fizettek a látogatóknak a majmok által ellopott tárgyakért. A lopott tárgyak főleg szemüvegek voltak, amelyeket a majmok akkor kaptak le a látogatók szeméről, amikor közelebb bajlottak, hogy elbámulásuk a ketrecekre rögzített felirát: „Vigyázat, a majmok lopják a szemüveget!”

k. m.

„Kibernetikai kapitány”

Szovjet tudósok olyan kibernetikai berendezést szerkesztettek, amellyel több száz kilométerrel irányítani lehet a hajózás közben a motorok működését. A kísérletet a Laboratoria motorshajó fedélzetén a Dnyeper-folyamon hajtották végre.

A sekély vízben bizonyos sebességgel lényegesen növekszik a víz

Vigyázat, tolvajok!

Kirby Misperton angol város lakterjének alkalmazottai elmondották, hogy az idén több mint 20 font sterling kártérítést fizettek a látogatóknak a majmok által ellopott tárgyakért. A lopott tárgyak főleg szemüvegek voltak, amelyeket a majmok akkor kaptak le a látogatók szeméről, amikor közelebb bajlottak, hogy elbámulásuk a ketrecekre rögzített felirát: „Vigyázat, a majmok lopják a szemüveget!”

A toronydaru magasba szökkenő karja könnyedén szállítja az építőanyagot a kőművesek szorgalmas keze alá, szinte szemlátomást nőnek az új épület falai.
(Kelen Ferenc felvétele)

SZÉLRŐZSA

A krimi asztrofizikai obszervatóriumban felszerelt nagy teleszkop új társat kapott: egy asztrofizikai spektrográfot. Az új berendezést a leningrádi optikai és mechanikai vállalat gyártotta.

A teleszkop nagy tükre felfogja és optikai berendezés segítségével a spektrográfhoz továbbítja az égitestek fényét. A készülék lehetővé teszi a 16 és 17 nagyságrendű csillagok tanulmányozását. E csillagok szabad szemmel megfigyelhető csillagoknál 10 000-szer kisebb fényenergiát bocsátanak ki.

Mindkét műszert vezénylő berendezéssel távolból irányítják.

A dolgozók egészségének helyreállításáért

A Nagykörház udvarán vagyunk. A régi megszokott épület-csoportokra s a már itt-ott hóval borított virágágyásokra a sápadt nap bágyadtan szórja sugarát a már levelüket vesztett, s téli álmukra készülő fák között.

Szélesre tárul a kórház kapuja, mentőautó gördül az udvarra. Középkorú nő hoznak be az orvosi rendelőbe. Az ügyelő orvos azonnal megvizsgálja s megállapítja a diagnózist: eperoham. Beadja a szükséges fájdalomcsillapító injekciót s már viszik is a betegét: a belgyógyászat I. emeleti 24. számú szobájába.

A folyosók ragyogóan tiszták, az ablakokon habfőér függönyök, mindenütt sok a virág. A közvetlen zöldszínű linoleum kigyózik végig, itt-ott telefon s a fal mellett kényelmes kárpitozott kis pamlagok húzódnak meg.

A kórtermekben szintén tisztaság honol, mind a függönyök, mind az ágyhuzatok vakítóan fehérek. Dr. Bulzan Gheorghe főorvos osztályán a 24-es számú négyágyas szobában helyezték el az újonnan érkezettet. A gondos orvosi vizsgálat után kezdődnek a különböző vizsgálatok. A könnyebb betegek személyesen mennek le a laboratóriumba, míg a súlyos betegnek apró fehérre lakkozott „műszerek ládikóival” jelenik meg a laboratórium egyik egészségügyi besorozottja.

Ezt követik a röntgen vizsgálatok. A korszerű Röntgen készülékek külön épületben nyertek elhelyezést.

Kombinált kezelési módszer a rák gyógyítására

Dr. Ralph Johnson, a bethshedral (Maryland) Országos Rákkutató Intézet főkutatója bejelentette, hogy egereken kísérletezett rákkal, s a mesterségesen előidézett fehérvérűségből az egerek 70 százaléka ki-gyógyította. A kísérleti állatokat kombinált kemoterápiával és rádioterápiával módszerekkel kezelte. A fehérvérűséget ma még nem lehet véglegesen gyógyítani. Dr. Johnson elmondta, a kísérleti és klinikai vizsgálatok során bebizonyosodott, hogy egyes egereknek a kemoterápiával kezelés után csak a központi idegrendszerben maradnak meg a fehérvérűség gócai. Eppen ezért az agyat és a gerincvelőt elválasztva sugárzással kell kezelni.

Dr. Johnson közölte, hogy a kombinált kezelési módszert az utóbbi hetekben emberekben is kipróbálták. Az eddigi kísérletek eredményesek.

Hazai művészek készítették a híres XV-XVI. századbeli moldvai falfestményeket

A legújabb kutatások szerint a XV. és XVI. századbeli moldvai templomok híres falfestményeit nem külföldi, hanem román mesterek készítették.

Mircea Popescu, az Akadémia Művészettörténeti Intézetének helyettes igazgatója ezzel kapcsolatban a következőket jelentette ki Nicolae Vamvunak, az Agerpres szerkesztőjének: A XV. és XVI. századbeli moldvai alkotások jelentősen hozzájárultak az egyetemes kultúra kincséhez. A gyanúsítások szerint a kincsestárnak gyarapításához. Sorin Ulea, intézetünk kutatója most bebizonyította, hogy a képművészeti munkák román festők művei, s népünk esztétikai érzékének erdélyiséget, melyen gőközű művészeti hagyományait dicsérik. A kutatók feltárták a XV. és XVI. századbeli festőművészet gazdasági és politikai vonatkozásait s megállapították, hogy már a XV. században kiforrott román festészeti iskola létezett. Ezt példaként a Neamt kolostorban Gavril Uric 1429-ben készített híres, miniatűrös, teljes Evangéliuma. Az ilyen miniatűrök Stefan cel Mare, s részben Petru Rares idejében is felbukkant, ami a festészeti ág egységét, folyamatosát és hagyományosságát tükrözi.

A moldvai festők sok mesterei a román nép sajátos esztétikai felfo-

gását öntötték formába. A kutatók feltárták a feudális idők több templomi remekműve szerzőjének a láírását: kiderült, hogy a balinesti freskókat 1499-ben Gavril atya, a humoristák 1535-ben, Toma, Petru Rares udvari festője készítette, hogy a XVII. század elején több más rendkívül tehetséges hazai festő tevékenykedett, közöttük Craciun, Ignat és Gligorie, akik a dragomirai templomokat díszítették. S ezek mellett hadd említsük meg az Arbure kolostor festőjét, Dragos Comant, akinek nevét már néhány évtizede ismerjük, de érdemeit csak napjainkban méltatták a történészek.

A tordai állatkert két lakója vidáman pillant ki új otthonából az érdeklődők felé.

Villanyos készülékek kezelése

Villanyvasaló. A villanyvasalót tartjuk száraz szobában, kamrában, a gőzös konyhában elvezíti a fényt: régi holmiból készítsünk rá huzatot, így a portól is megóvjuk. Ha rozsdás vagy más folt keletkezett rajta, dörzsölgessük (smirgli) tisztítsuk és fényesítsük ki. A lapját időnként simítsuk át viaszba vagy sztearinba mártott ruhával; vasalás előtt, ha a vasaló már forró, a sztearint lefolyt. Ne feledjük, hogy a vasaló több áramot fogyaszt, ha a ruha túl nedves.

Villanyzsinór. Kikapcsolásnál a kapcsolót fogjuk meg és húzzuk ki, ne húzzuk a zsinórát. Használat után a zsinórt két fadarabra lazán csavarjuk fel. Úgy tegyük el, hogy ne bogyódjon össze. Ha a biztosíték kiugrik, legelőször a zsinórt a hibás.

Villamos főzőedények. A villamos főzőedénybe előbb vizet öntünk, azután kapcsoljuk be. Főzés után, ha kiöntöttük, amit főztünk, öntsünk bele kevés vizet. Így kíméljük a fűtőellenállást.

Biztosíték. A biztosíték biztosítékul szolgál. Ne bogyóssunk magunk, hívjunk szakembert, ha kiégett. Avatlatlan kézzel tűzveszélyt idézhetünk elő.

Villanykapcsoló. A villanykapcsolókat (stecker, világítási kapcsolót) óvjuk a nedvességtől. Ha az iverge eltorzult, hívjunk szakembert, balesetet okozhat. A kapcsolóra ne aggassunk semmit, nem ruhafogas és könnyven letörlik.

Villanykörté. Az áramot előbb kikapcsoljuk, csak azután csavarjuk ki a villanykörtét s akkor se nyúlunk hozzá vizet kézzel! Mikor villanykörtét cserélünk, várjuk meg, míg a csavarmenet (foglalat) kihűlt, hogy az új körtét akadálytalanul becsavarhassuk.

Villanyzsinór. Kikapcsolásnál a kapcsolót fogjuk meg és húzzuk ki, ne húzzuk a zsinórát. Használat után a zsinórt két fadarabra lazán csavarjuk fel. Úgy tegyük el, hogy ne bogyódjon össze. Ha a biztosíték kiugrik, legelőször a zsinórt a hibás.

Villamos főzőedények. A villamos főzőedénybe előbb vizet öntünk, azután kapcsoljuk be. Főzés után, ha kiöntöttük, amit főztünk, öntsünk bele kevés vizet. Így kíméljük a fűtőellenállást.

Biztosíték. A biztosíték biztosítékul szolgál. Ne bogyóssunk magunk, hívjunk szakembert, ha kiégett. Avatlatlan kézzel tűzveszélyt idézhetünk elő.

Villanykapcsoló. A villanykapcsolókat (stecker, világítási kapcsolót) óvjuk a nedvességtől. Ha az iverge eltorzult, hívjunk szakembert, balesetet okozhat. A kapcsolóra ne aggassunk semmit, nem ruhafogas és könnyven letörlik.

Villanykörté. Az áramot előbb kikapcsoljuk, csak azután csavarjuk ki a villanykörtét s akkor se nyúlunk hozzá vizet kézzel! Mikor villanykörtét cserélünk, várjuk meg, míg a csavarmenet (foglalat) kihűlt, hogy az új körtét akadálytalanul becsavarhassuk.

ANEKDOTÁK

Csók István egy szerszám Dunaparton sétálva, egy nyurga alakot látott, aki szorgalmasan pingálta a tó-ját.

— Mit fest, kolléga? — kérdezte.
— Semmit kolléga — válaszolta az elutasítván.
Csók István egy lépéssel közelebb ment, megnézte a festményt és udvariasan bocsánatot kért:
— Pardon. Valóban nem kolléga!

Yebudi Menubin begedülművész egy tisztelőre rendezett társaságban egy közismert bűzölő mellett került, aki arra akarta emlékeztetni, hogy már régóta jóbarátok.

— Emlékszik? — mondotta. — Azon a vacsorán barátkoztunk össze, amikor azt a kitűnő spagettit ettük. Akkor is ott álltam a Mester mellett.
— Igen! A spagettire bátorozottan emlékszem — felelte Menubin.

Swift, a Gulliver írója szeretné volna fűtő a lehető-ségeket képtelen korán megőszíteni. Leakták azon-ban erről beszélni és azt magyarázták neki, hogy sokkal jobb, ha addig vár, amíg fia okosabb és tapasztaltabb lesz.

Ha okosabb és tapasztaltabb legyen, gazdagabb lesz — válaszolta Swift —, attól tartok, egyáltalán nem fog megbánni...

Velence a tengerbe süllyed?

Az utóbbi években végzett tanulmányok alapján az olasz szakemberek arra a következtetésre jutottak, hogy Velence minden évben három milliméternyit süllyed lagunájába. A szakértők szerint a süllyedést a földkéreg mozgása, vagy földalatti csuszamlások okozzák. Ha a város továbbra is ilyen ütemben süllyed, sovánva a velencei csatornák vize elér a házak küszöbét.

VIZSZINTES: 1.

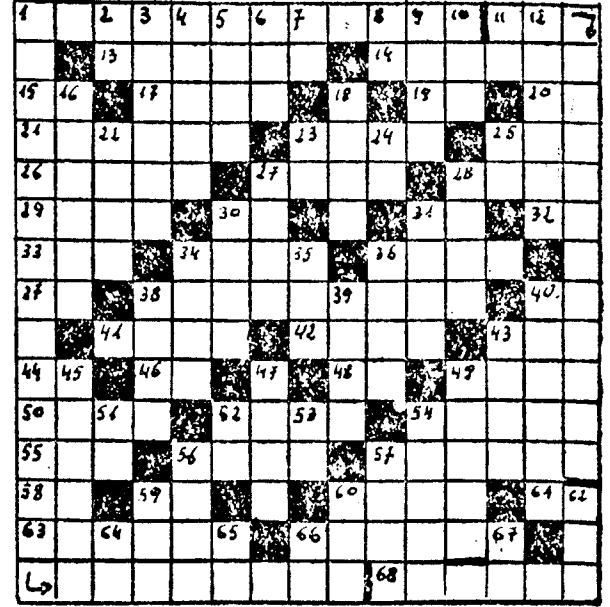
Módszer a fizika vagy kémia folyamatos során felszabaduló hőmennyiség fűtőértékének meghatározására. 11. Lomonoszov nyelvtani munkájának címe. 13. Ott végezték, szintelen. Édes, kristályos alkohol. 14. Az ókori görög mitológiában a tenger istenének és a föld istennőjének a fia. 15. Biztató szócska. 17. Levél-szöveg. 19. Kicsinyítő képző. 20. Buza egyenmő hangzó. 21. Felsőfok tanintézet. (A második négyzetes kétfős betű.) 23. A mohamedánok által szentnek tartott felekezet meteorológus. Mohamed mecsetje előtt. 25. Össze-visszarági! 26. T-vel a végén — ilyen a mező összel. 27. A szerelem isten-

KERESZTREJTVE

nője a hindu mitológiában. 28. Folyó a Szovjetunióban. 29. Orosz férfinev. 30. Hat, római számmal. 31. Szovjet repülőgéptípus. 32. Nemrég. 33. Himnusz. 34. Írásbeli feladat. 36. Tolvajnyelv. 37. Régi római pénz. 38. Háromhúros orosz népi hangszer. 40. Kettőzve: az egyik szülő beceneve. 41. A francia játékkártya egyik színe. 42. Tárna. 43. Hajórész. 44. Feltételes kötőszó. 46. Azonos magánhangzók. 48. A. ral, Bajkál, Csád, stb. 49. Kelet-ázsiai bérnyomás. 50. Darál. 52. Övezt. 54. Mértani rajzok. 55. Víz, trancsiál. 56. Közvetlen rész. 57. Spanyolországban és Latin-Amerikában elterjedt, a teniszhez hasonló ösi labdajáték. 58. S. G. 59. Ember — románul. 60. Remeg. 61. Latin prepozíció. 63. Csőrös krokodil, a Gangesz-folyóban él. 66. Ontók. 68. Angol fizikus, a kémia molekuláris elméletének egyik megalapozója.

négyzetben kettes betű). 18. Dél-amerikai tevé-fajta. 22. Zeus és Aphrodité szárnyas fia. 23. Más-salhangzó, fonetikus. 24. Helyha-tározó rag. 25. Nekem van, román-nal fonetikus. 27. Domboru-ho-moru átmeneti párhány profil. 28. Tengeri hinár. 30. Szóösszetétel-előtagként az utótagnak kerék-ke, kerékpárral vagy sebességgel való kapcsolatát jelöli. 31. Füzt. 34. Göngyöleg suly. 35. Helyhatá-rozó szó (ékhány). 36. Japán 6s-lakója. 38. Az ég istene a föníciai-aknál. 39. Irat. 40. Diszes épület (ékhány). 43. Tejtérme. 45. Palackozott gáz. 47. Víz, orszul. 49. Versek. Ir. 51. O. U. 52. A vízszintes 52 mássalhangzó. 53. In-ulatszó. 54. Indogermán nyelv-lőrsz családja. 56. A mohamedán-k szellemi feje. 57. Kevert plé. 59. Olaj idegen jelző. 60. F.O.T. 62. Halafajta. 64. A függőleges 30 első két betűje. 65. Helyhatározó szó. 66. Személyes névmás. 67. Kut szék-iei.

FÜGGŐLEGES: 1. Lomonoszov rakta le a tudomány alapjait a fizikában. 2. Zenei hang. 3. Szónok, latinul. 4. Francia zeneszerző. 5. I.B.A.M. 6. Béke, oroszul. 7. A függőleges 66 fordítottja. 8. Helyhatározó rag. 9. Peru indián ös-lakosságának tagja. 10. Alma. 11. A Kir-giz SzSzk fővárosa. 11. O.E. 12. Vörös festék, melyet az ókorban írásra használtak. 16. Ilyen föld is van (a második

A karikatúrista szemével

— Vedd be, fiam ezt a csillapítót és azután gyere a városba, hogy vegyél nekem vatamit.

Egy absztrakt kiállítás zsűrije: — Csodálatos... Bámulatos... Szerelő: Pedig ez csak a orosz cső, amit kicseréltem, nézzék meg az újat a falban!